

d ů v o d ů :

Předpokladem ustanovení § 418 obč. zák. jest, že mezi vlastníkem pozemku a stavebníkem nedošlo o pozemku, pokud se týče o stavbě k předchozí dohodě (rozh. čís. 4348, 8034 sb. n. s.). Kupní smlouva o pozemku mezi žalobkyní a stavebním družstvem »Selbsthilfe« nebyla sice uzavřena, ale žalobkyně ujednala s ředitelem družstva Sch., že vystaví dům čp. 936 na vlastní náklad a risiko, při čemž strany zamýšlely převést pozemek po depuraci na žalobkyni. Podle toho došlo mezi žalobkyní a stavebním družstvem »Selbsthilfe« o stavbě k dohodě, jež vylučuje použití ustanovení § 418 obč. zák., které předpokládá jednak bezelstnost stavebníka, jednak, že vlastník půdy stavbu nezakázal, ač o stavbě věděl; právo, stavbu zakázati, však družstvu jako vlastníku půdy vzhledem ke zmíněné dohodě o stavbě již vůbec nepříslušelo. Tím padá důvod pro nabytí vlastnictví, který tkví v zamlčení (Verschweigung) zapovídajícího práva vlastníka půdy.

Čís. 14346.

Vládní nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 Sb. z. a n. o úpravě pachtovného při zemědělských pachtech.

Do výměry zemědělské půdy podle § 7 tohoto vl. nař. jest počítati i pachtované pozemky, jež pachtýřem byly ponechány v podpachtu, třebaže ponechání v podpachtu bylo určeno Státním pozemkovým úřadem.

(Rozh. ze dne 2. května 1935, R II 205/35.)

N i ž š í s o u d y rozhodly, že navrhovatel má nárok na úpravu pachtovného podle vládního nařízení čís. 164/33 sb. z. a n., rekursní soud z těchto d ů v o d ů: I když navrhovatelkou byl najat hospodářský objekt ve výměře přes 250 ha, přece jen fakticky nepřesahuje výměra pozemků navrhovatelce do pachtu daných 250 ha, poněvadž z této výměry bylo dáno asi 30 ha do pachtu drobným pachtýřům a to částečně již dříve na zákrok Státního pozemkového úřadu majitelem, ještě než strany uzavřely pachtovní smlouvu. Podle této pachtovní smlouvy byla platnost její podmíněna tím, že pachtýř nebude mít více práv než majitel. Poněvadž již tehdy včas uzavření pachtovní smlouvy mezi stranami měli část pozemků vypachtovánu drobní pachtýři, nenabyla žadatelka fakticky k těmto pozemkům žádného práva ze smlouvy pachtovní a fakticky dostala do pachtu objekt ve výměře méně než 250 ha. Nezáleželo a nezáleží tedy na pachtýři, že nehosподаří na objektu celém, jak jest patrné z přípisu Státního pozemkového úřadu, a jest splněno tedy ustanovení § 7 vl. nař. čís. 164 z roku 1933.

N e j v y š š í s o u d změnil rozhodnutí nižších soudů a vyslovil, že nárok na úpravu pachtovného ve smyslu cit. vládního nařízení pachtýři nepřísluší.

D ů v o d y :

Pachtýři hospodářských celků mají podle § 7 vlád. nařízení ze dne 29. července 1933 čís. 164 sb. z. a n. nárok na úpravu pachtovného, nepřesahuje-li výměra hospodářské půdy 250 ha, při čemž však na rozdíl od §§ 1 a 6 není stanoveno, jakým způsobem má pachtýř na spachtované půdě hospodařiti. Ve způsobu hospodaření není pachtýř hospodářského celku nijak obmezen a proto nepozbývá nároku na úpravu pachtovného ani tehdy, když spachtovaný celek dá úplně nebo částečně do podpachtu. V souzeném případě pachtýřka spachtovala si od Rudolfa K. celý dvůr B. ve výměře 263 ha. Z pachtovního poměru nebyly vyňaty pozemky ve výměře asi 30 ha, jsoucí tehdy z rozhodnutí Státního pozemkového úřadu v drobném pachtu, nýbrž pachtýřka vstoupila co do těchto pozemků ve všechna práva a povinnosti propachtovatelky a sama uvádí ve svém návrhu, že jako pachtýřka převzala povinnost z těchto pozemků nájem vybírat. Nevyloučivši tyto pozemky z pachtovní smlouvy, stala se navrhovatelka i jejich pachtýřkou a na této skutečnosti nemění nic skutečnost, že ponechání těchto pozemků v podpachtu nestalo se dobrovolně, nýbrž že bylo určeno Státním pozemkovým úřadem. Opačný názor se přiči jasnému a nepochybnému znění § 7 cit. vlád. nařízení a jeho smyslu (§ 46 odst. 2 zák. čís. 100/31 ve znění zák. čís. 251/34).

Čís. 14347.

K výkladu zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 Sb. z. a n. Zda-li žaloba obce o náhradu škody byla podána včas anebo zda je promlčena, jest posouditi podle dne, kdy nabyl pravomoci výrok dohlédacího úřadu o povinnosti k náhradě škody. Námitkou, že zodpovědnost obecního funkcionáře pominula uplynutím lhůty v § 16 odst. 6 uvedené, nemůže se soud zabývat, bylo-li pravoplatně správními úřady již rozhodnuto o povinnosti k náhradě škody.

(Rozh. ze dne 3. května 1935, Rv I 686/35.)

Žalující obec domáhá se na žalovaném jako svém bývalém starostovi náhrady škody z nesprávného vedení hospodářské správy obce. N i ž š í s o u d y vyhověly žalobě; k námitce žalovaného, že žalobní nárok je promlčen, uvedl první soud v d ů v o d e c h: Výměrem zemského úřadu ze dne 24. března 1931 vyslovena byla konečně povinnost žalovaného k náhradě škody z hospodářské správy. Poněvadž soud může rozhodnouti jen o výši škody na základě tohoto výměru, běží promlčecí lhůta teprve ode dne rozhodnutí zemského úřadu, t. j. ode dne 24. března 1931. Žaloba podaná dne 24. listopadu 1931 byla podána ve lhůtě promlčecí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

O vymáhání žalobou uplatňovaného nároku platí podle § 16 odst. 7 zákona ze dne 12. srpna 1921 čís. 329 sb. z. a n. (první finanční novela)